

VZORCE TOTOŽNOSTI A CHOVÁNÍ PRŮMYSLOVÉHO DĚLNICTVA V KONFLIKTNÍCH SITUACÍCH V SOVĚTSKÉ OKUPAČNÍ ZÓNĚ A V NDR

Peter Hübner

Průmysloví dělníci představovali nejen nejsilnější sociální vrstvu společnosti NDR, ale platili i za nejdůležitější opěrný bod společensko-politické aktivity Jednotné socialistické strany Německa (SED). Režim se jednak snažil legitimovat se inscenováním „dělnické třídy“, jednak mu dělnictvo sloužilo také za symbol vůdčí síly „socialistické pracovní společnosti“. Nicméně dělnictvo v NDR pořád ještě zachovávalo velmi silné tradiční rysy, a to jak v běžné praxi pracovního procesu, tak i při zvládání každodenního života. Přes veškeré řečnění o socialistické industrializaci a modernizaci přispívala pozoruhodně konzervativní průmyslová politika k dlouhodobé stabilitě dělnického milieu. Vnímání stability vlastního životního prostředí na jedné straně a totalitárního nároku SED na utváření společensko-politických poměrů na straně druhé mělo za následek specifické chování průmyslového dělnictva v konfliktních situacích. Toto chování bylo převážně defenzivní a směřovalo především k zamezování ztrát ze mzdy a zabraňování nespravedlnosti při určování výše platu a při zásobování. Dělníci spatřovali své šance spíše ve snášení situace nežli v její změně.